

EL RETORN *de la* LLÚDRIGA

Generalitat de Catalunya

BIBLIOTECA DE CATALUNYA. DADES CIP

Puche i Moré, Carme

El Retorn de la llúdriga.
I. Puche, Carles, II. II. Catalunya. Generalitat. III. Títol
1. Llúdriges - Catalunya - Narrativa infantil
849.9-3 19

EL RETORN DE LA LLÚDRIGA

© Generalitat de Catalunya

Primera edició: desembre 1998

Tiratge: 5.000 exemplars

Dipòsit legal: B-47.215-1998

Autora: Carme Puche i Moré

Il·lustracions: Carles Puche i Rius

Els autors agraeixen la col·laboració de: Enric Sullà

Disseny, fotocomposició i impressió: Ret, sal

AQUESTA PUBLICACIÓ HA ESTAT

REALITZADA AMB PAPER ESTUCAT ECOLÒGIC

El retorn de la llúdriga

Hi havia una vegada un món sense nom. O, més ben dit, un món on els animalors no sabien els noms de les coses. Hi havia una terra que es deia Terra, on baixaven rius que en deien Rius que anaven fins a una mar que en deien Mar.

En un raconet d'aquest món, hi havia un animalor pelut i juganer amb una cua llarga i suau. Tenia els ulls rodons i foscos i un morro on sempre es movien uns bigots de seda. De vegades, el confonien amb una rata, però aquest animal era més gran, més llarg i, fins i tot, més especial. Li agradava jugar dins l'aigua i estar sempre en remull.

Aquest animal era una **Llúdriga**. Però ella no ho sabia, perquè aquest era un món on els animalors no sabien els noms de les coses.

La nostra llúdriga tenia molt temps lliure. Com que podia trobar fàcilment menjar i lloc on aixoplugar-se, passava moltes hores sense tenir res a fer. Però no us penseu que es quedava creuada de braços o mirant la tele. No, la llúdriga no era gens mandrosa. Era poc amant de la llum del sol i preferia esperar que la tarda hagués passat i sortir al capvespre, sota la fosca i a la llum d'alguna estrella. Després d'estirar les cames curtes i l'ampla cua, sortia del cau amb els ulls encara lleganyoses. Vivia en un cau construit amb una sortida al riu i una altra a la riba, entre la vegetació.

Arosssegant una miqueta de son, es posava dins l'aigua del riu d'una manera molt cautelosa i tranquilla. Començava a nedar amb el cap fora de l'aigua, com si li fes pior des pentinar-se, i finalment es capbussava per rentar-se la cara i així treure's les últimes lleganyes que encara duia enganxades.

Un cop tenia
el cap sota
l'aigua, els
bigots se li
començaven a
bellugar i, com
si fossin un
radar, podia
detectar ràpi-
dament qualse-
vol peix que
passava despi-
tat a prop seu.
Aquell barb

il·lustrat que

acabava de passar seria el seu primer àpat. Era llavors quan la nostra llúdriga posava en funcionament les seves mans amb dits units per membranes que li permetien nedar molt i molt de pressa i... nyam! Ja tenia el barb agafat amb la boca.

Quan tenia la panxa ben plena, només li calia preocupar-se de
jugar i moure's dins l'aigua. Començava a matinar i el sol despunta-
va, i la nostra llúdriga ja s'havia arraïllat
al cau i tornava a agafar el
son.

Un matí un soroll estrany la va despertar un xic més d'hora. Quan va intentar sortir del cau, va veure que un cap negre tapava l'entrada. Tœac-tœac-tœac, cridava estriant aquell animal. La llúdriga va decidir abandonar el cau per la sortida que donava a l'aigua.

Pera, tan bon punt va ser al riu, l'animal se li va plantificar a sobre el cap.

-Pera, què fas? -va dir la llúdriga enfadada.

-Tœac-tœac-tœac! -va contestar l'animal.

- Deixa de cridar, carallot! Que et passa? -va insistir la llúdriga, que ja començava a empiparse amb aquell animal que tenia posat sobre el cap.

-Tœaaac! Estic assajant, que no ho veus? Sóc un animal d'ales i canto.

-Més que cantar, a mi em sembla que crides -va respondre la llúdriga molt desagradable. S'acabava de llevar i no tenia un despertar gaire alegre.

L'animal d'ales va fer una revolada i es va posar sobre la branca d'un pollancre. Aquest animal era una **garsa**. La llúdriga no li va fer més cas a la pobra garsa, que es va quedar un pèl trista i abatuda. Però a la llúdriga li agradava estar sola, així que va començar a nedar tranquil·lament.

El corrent del riu era molt divertit i portava un cabal gros i juganer. Tota aquella aigua mouent-se de pressa feia moltes pessigolles a la llúdriga, que es va deixar arrossegar riu avall ben distreta.

Mouent-se entusiasmada pel riu, va deixar enrere l'últim tram que coneixia. Havia sortit dels límits on sempre havia viscut. Així, fent voltes per l'aigua del riu, va topar amb una cosa desconeguda:

Per damunt l'aigua flotava la tapa d'un llibre que s'havia trençat. La llúdriga, curiosa, no va dubtar gens a correr cap a aquell objecte, el va agafar amb la boca i va nedar fins a la vora del riu, on va trobar una pila de llibres.

Va començar a llegir els llibres i anava passant les planes amb les pates, i es que podia remenar objectes amb les mans amb gran habilitat! Aquells llibres eren atles de Catalunya i guies d'animals on s'explicava el nom de les coses. Va veure una fotografia del riu on ella vivia i tenia un nom: Algars. També va descobrir que aquest riu es trobava dins d'una terra molt gran que es deia Catalunya i que hi havia molts més rius i boscos i muntanyes i cada un tenia el seu nom. Després va veure la seva imatge en un altre llibre, i es va espantar. Com havia anat a parar ella dins d'aquell llibre? I va descobrir el seu nom: **llúdriga**

LLÚDRIA o LLÚDRIGA

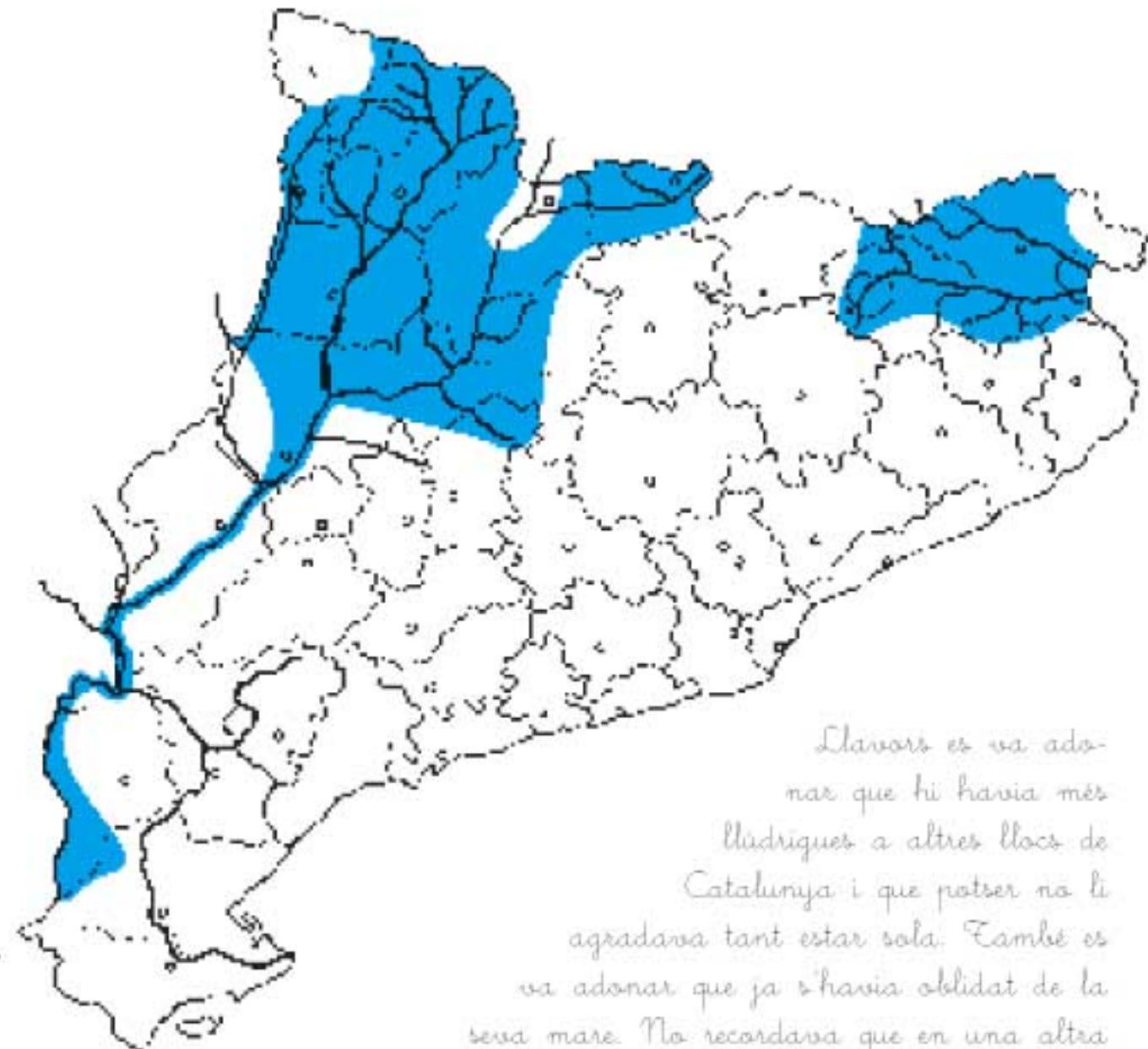
(*Lutra lutra*)

Hàbitat. La presència de la llúdriga s'estén per Europa, per tot Àsia fins al Japó i les illes de la Sonda i també pel nord d'Africa. A l'Amèrica del Nord, la substitueix la molt semblant llúdriga del Canadà (*Lutra canadensis*). En aquesta àrea immensa es troben en tota mena d'hàbitats d'aigua, com ara llacs, estanys, rius i canals, però ocasionalment també en badius marins.

Costums. Les llúdrigues viuen solitàriament, com els masles fora del període reproductor o en grups familiars. Mantenen àrees territorials determinades, que assoleixen un diàmetre de 7 km per a una femella amb cries i aproximadament el doble per a un masle. En una cacera salvatge, neden velocitats de fins a 12 km per hora.

Una elevada activitat exigeix una densitat de preses corresponents, perquè d'altra manera les despeses de la cacera serien tan importants que excedirien la ingestió d'aliments.

Alimentació. La preferència pels peixos de les llúdrigues és notòria.

Llavors es va adonar que hi havia més llúdrigues a altres llocs de Catalunya i que potser no li agradava tant estar sola. També es va adonar que ja s'havia oblidat de la seva mare. No recordava que en una altra època havia estat amb més llúdrigues.

La llúdriga era tan felic que va dixer enllaire les dues potes del davant i amb el cos recte va començar a riure. En aquell moment es va sentir un "Eaaaaac!", era la garsa aturada sobre un arbre. Però aquest cop no li sabia greu que fos allí, perquè necessitava explicar-li a algú tot allò que havia après.

-Hola, animal amb ales! Més ben dit, hola, garsa! -va exclamar eufòrica la llúdriga.

-Gar... què? A mi no m'insultis! -va dir la garsa, ignorant i indignada.

-No és un insult, carallot, és el teu nom. He descobert que les coses tenen nom. El riu on vivim és l'**Algars** i som en una comarca que es diu la **Terra Alta**.

La garsa se la mirava desconfiada, però encorbiada. La veritat és que a ella li agradaria molt creure que les coses tenien noms. I, sobretot, que els animals amb ales tenien noms diferents. Perquè ja estava farta de competir amb aquells que sabien cantar molt bé. Ella era diferent. Potser no sabia cantar, però tenia altres qualitats.

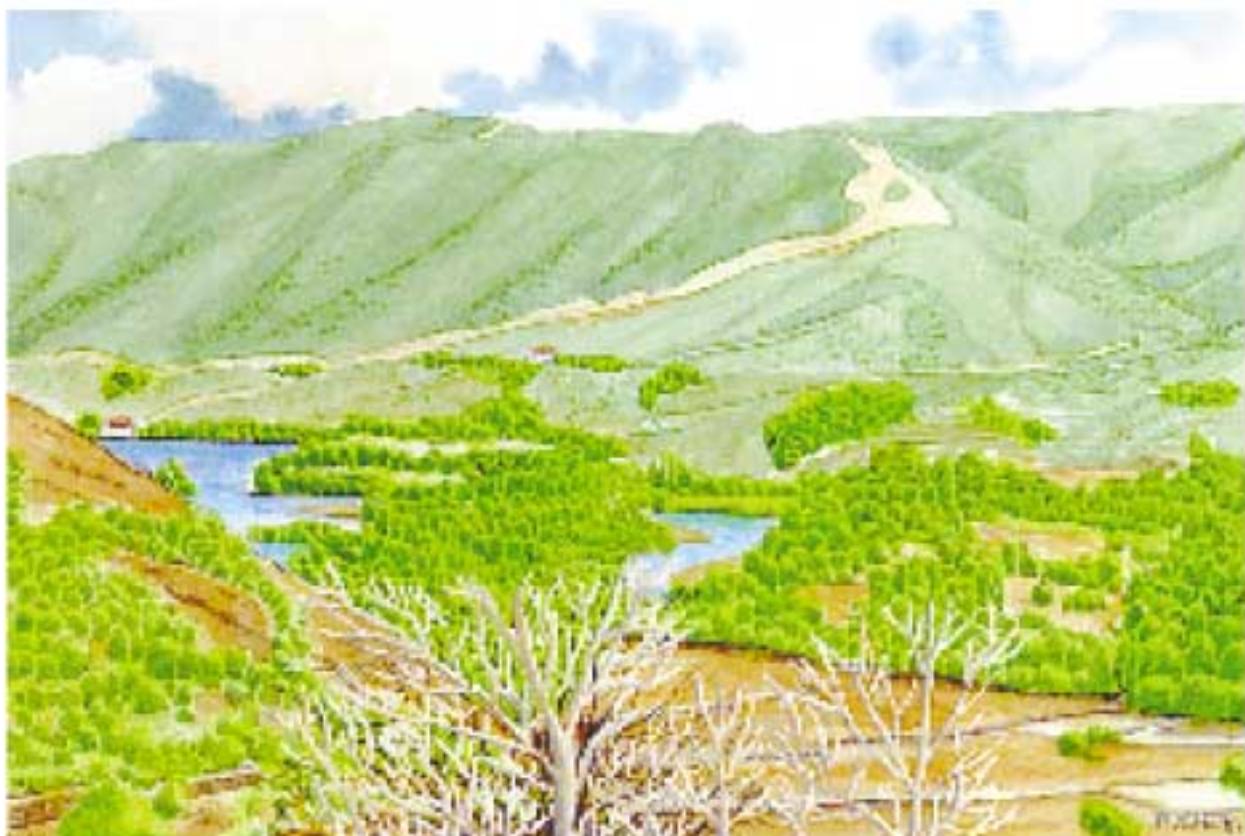
-Jo em dic llúdriga.

-Quins noms més complicats, tu. Jo, si no et sap greu, et dire **Driga**.
-va dir la garsa.

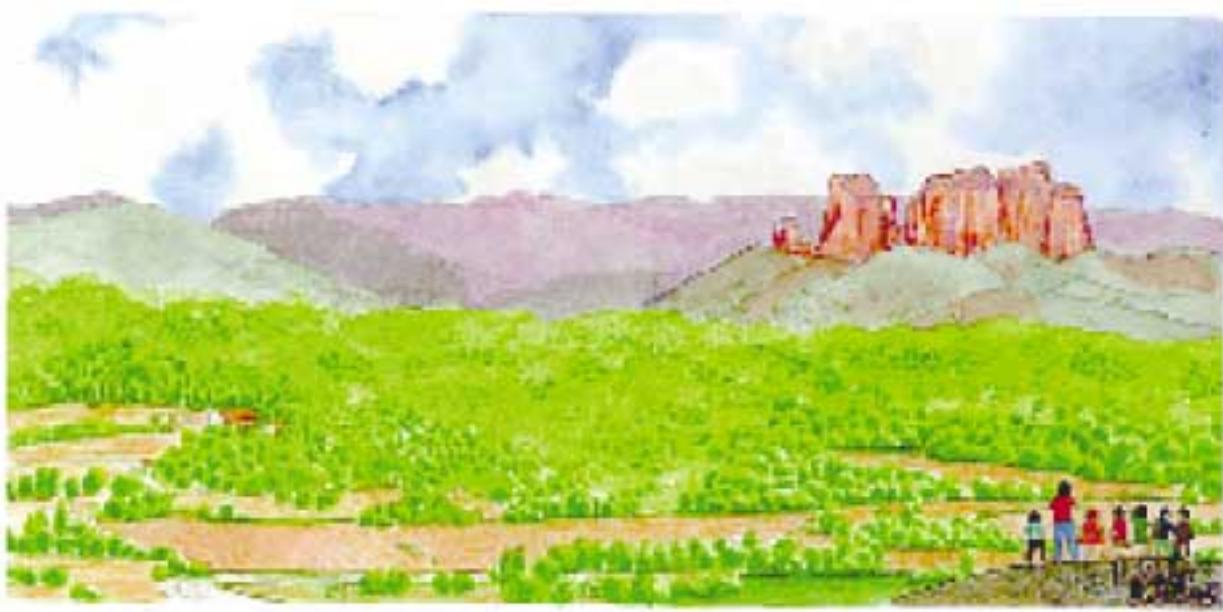

Em sembla molt bé, a mi també m'agrada... **Driga**... quin nom més bonic!

La garsa i la Driga ja s'havien fet amigues i van fer el camí de torn a casa juntes, l'una nedant pel riu i l'altra volant per l'aire fresc d'aquella primavera. La Driga no podia parar d'explicar-li totes les coses que havia après i entre les dues van decidir emprendre un viatge cap als diferents llocs de Catalunya on hi havia més llúdriques i explicar a tothom qui trobessin el nom de les coses.

L'estació de les flors acabaria aviat. La brisa que acaronava el riu Algars es convertiria en una onada de forta calor estiuena. En aquesta estació de l'any, només queda aigua en basses aïllades. El viatge també els serviria per anar a zones on l'estiu es menys dur, cap a les serralades del Pirineu.

Van caminar i volar, tot un dia i un altre sense dormir. Tenien tanta empenta que no notaven el cansament. Despuntava el dia i la Driga tenia molta son i molta gana. Van decidir fer parada en una riera a prop d'un poble anomenat

Horta de Sant Joan. Aquell

lloc era ple de muntanyes rocoses amb formes quadrades. Hi havia grans planures que només eren destorbades per aquelles carenes en forma de daus.

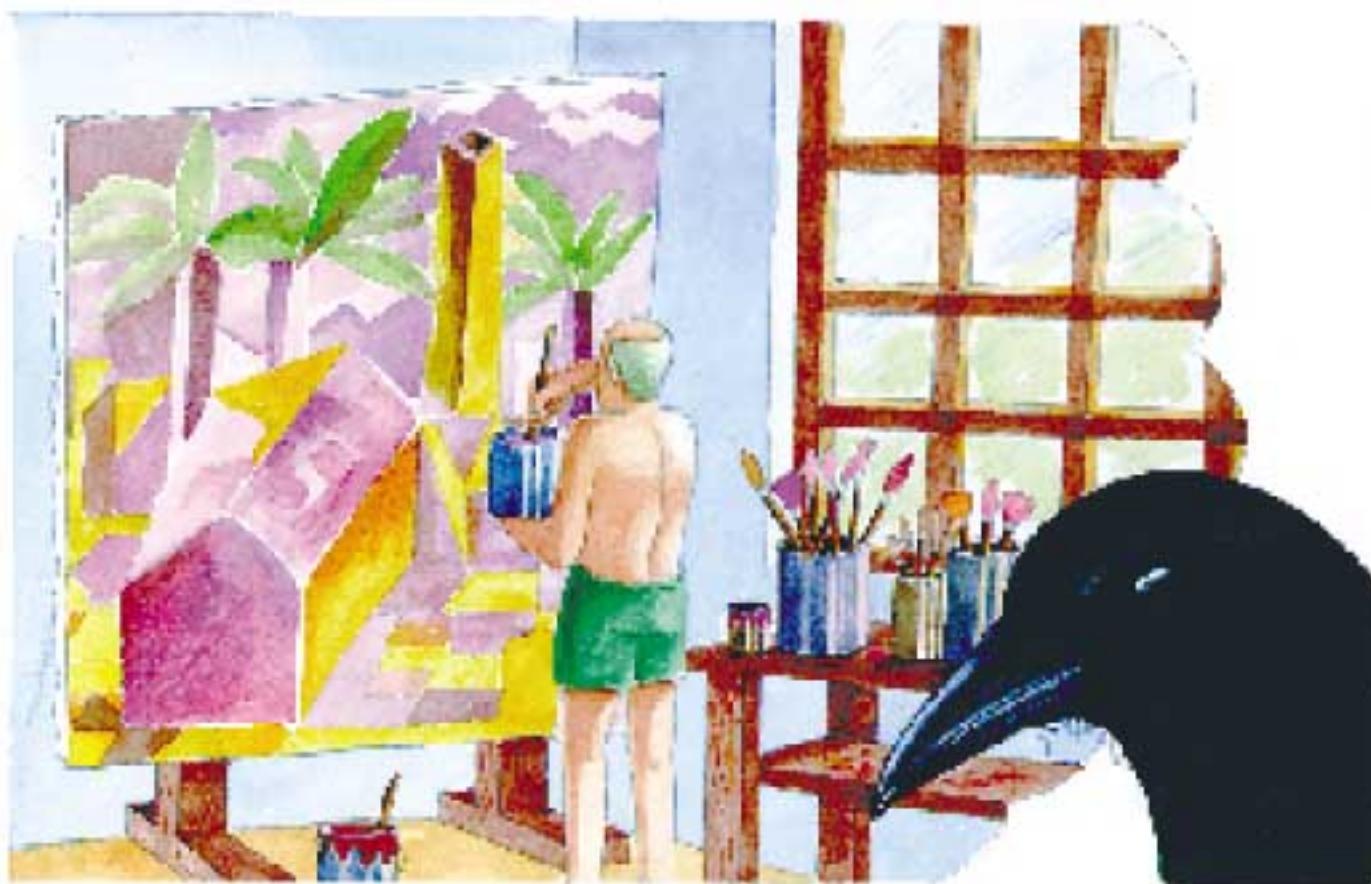
Eren els Ports de Pauls.

La Driga es va posar a dormir sobre unes fulles, entre uns troncs vells. Ara no tenia el seu cau, però estava cansada i igualment dormiria.

La garsa, que no necessitava dormir tant, va anar a volar per la zona. Va arribar a una masia que estava envoltada de llargs camps d'ametllers i es va posar sobre una branca a menjar ametlles.

Aquella masia era plena de nens que escoltaven atentament la veu del seu professor: "Aquestes muntanyes que veieu van servir d'inspiració perquè el reconegut pintor **Picasso** iniciés un nou estil de pintura que més endavant s'anomenaria el **cubisme**". La garsa es va quedar embadalida escoltant la història d'aquell pintor, un gran geni. Ella també podia ser pintora.

Si sere pintora -es va dir a ella mateixa. D'una revolada va girar cosa i va tornar per explicar-li a la lludriga la seva nova decisió. Però quan va arribar a la riera va preferir continuar el viatge i guardar-ho en secret.

Van travessar l'**Ebre**, un dels rius més cabalosos de la península Ibèrica que passa per Catalunya, i van tirar afuent amunt, pel **Segre**, fins que van arribar a un tram del riu que estava una mica brut. La Driga s'ho passava tan bé nedant contracorrent que no s'havia adonat del trajecte que seguien i de cop i volta va topar amb alguna cosa.

-Uu, quin mal! - va dir la Driga movent el cap d'un costat a l'altre.

Era una ampolla de vidre. Va alçar la vista i va veure al seu costat una ciutat que contornejava el riu. Algun d'aquells homes que tant escrivien i pensaven sobre els noms de les cases s'havia oblidat del nom de tots els qui habitaven el riu, perquè imprudentment havia llançat aquella ampolla, com si res. La Driga va posar-se molt trista. No entenia aquella actitud. Però les ganes que tenia de veure les seves companyes van ajudar-la a emprendre el camí de nou i a continuar nedant.

La Driga, però, estava una mica perduda. Li va dir a la garsa que el millor seria separar-se per explorar la zona i veure qui era el camí que havien de prendre. La garsa se'n va anar amb una rovalada i la Driga va sortir de l'aigua i travessant el bosc va anar a la cerca d'algun turó des d'on poder veure millor tota la zona.

Mentrestant, la garsa amb un senzill vol d'inspecció ja havia detectat el nou affluent que havien de prendre, però ella, que era molt tafanera, va allargar la visita per coneixer més coses. Passejant, passejant, va veure uns nens que pintaven asseguts a terra. Un dels nens havia pintat un camí molt recte i unes muntanyes que semblaven les d'Horta de Sant Joan. La garsa se'l va mirar i va pensar "Aquest noi arribara lluny, a la seva edat Picasso encara no sabia que era el cubisme, i mira-te'l ell". Va ser llavors quan a la garsa se li va acudir que si li pintava un quadre cubista a la seva amiga Driga se sentiria millor. No s'ho va pensar dos cops: quan els nens van estar una mica despistats, va fer un vol en picat com si fos un rapinyaire i anés a caçar un ratolí, va agafar un color blau i un paper amb el bec i va sortir disparada cap al cel. Amb un plis plas es va posar davant el paper blanc i va començar a dibuixar.

Quan el va tenir acabat, ben bé no sabia com titular-lo, però n'estava orgullosa i havia sigut molt feliç fent-lo. Va volar fins al riu, on la Driga ja l'esperava i li va oferir el dibuix. La Driga, sempre burleta, es va posar a riure:

- Què és això? La petjada d'un camió o el recorregut d'un barrufet que destenyise? ha, ha, hal! -va continuar rient la Driga, que no s'adonava del mal que feia a la garsa.
- Si, tu riu -va contestar ella, orgullosa: els genis mai no són reconeguts, ja ho deia Picasso!

- Pi... què? Està bé, no me'n ric més.
Segueix practicant i segur que te'n surts.

Van continuar pel riu, però abans la garsa havia de fer una cosa. La Driga va emprendre el camí mentre la garsa tornava a la plaça on encara eren els nens. Els va tornar el llapis de color i també el full, que ara tenia un dibuix. Els nens es van quedar palplantats.

Un d'ells, el més exèrcit, va agafar el dibuix i se'l va mirar:

- És un riu net i bonic -va dir molt convencut.

La garsa va fer un "Taaaaaa!" d'agradiment i els nens van riure. Llavors va aixecar el vol amb molta més energia; algú havia reconegut el seu geni artístic. Tot seguit, es va dirigir cap al tram inferior de la Noguera Pallaresa, on s'havia de trobar amb la Driga.

Mentre la Driga esperava la garsa, va veure que algú zipollejava a prop seu. No s'ho podia creure, era una llúdriga. S'hi va acostar, contenta, i la va saludar.

-Mare -va respondre la llúdriga.

-No, jo no sóc la teva mare, llúdrigot. On és la teva mare? -va preguntar la Driga.

-No ho sé! -va ploriquejar el llúdrigot- jo estava jugant i la mare em va dir que no me'n'anés, perquè nosaltres vivim a l'altra banda del riu, però no li vaig fer cas i vaig caure pel mur i he passat dos dies sol i quan vaig voler tornar el mur no em va deixar i no puc trobar la meva maaaaaaeeeeeee!

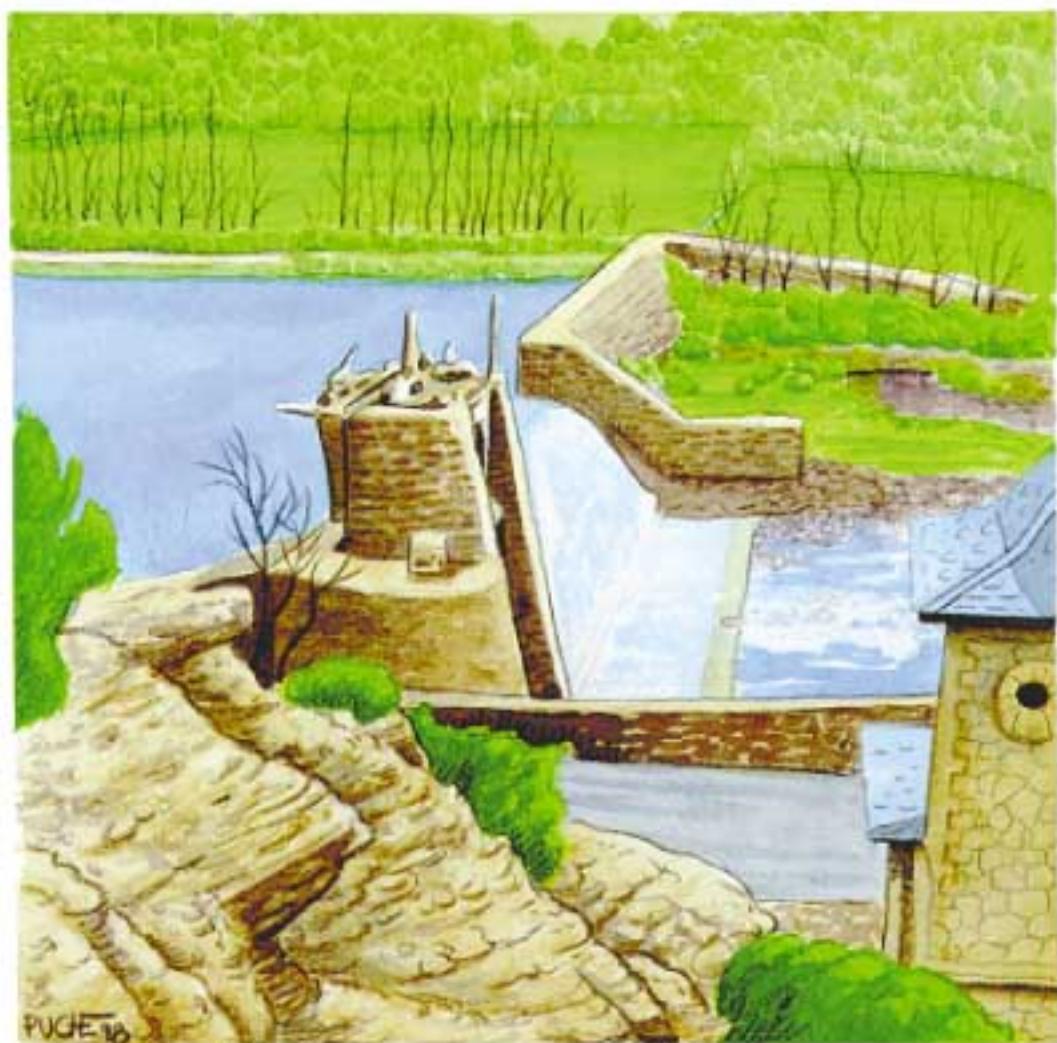
El llúdrigot plorava desesperadament i la Driga no sabia pas qué fer. Escolta'm bé llúdrigot, no et preocupis. Quan vegis arribar un animal amb ales negre i blanc, no t'espantis, es la meva amiga. Ella et cuidara mentre jo trobo la teva mare.

La Driga va investigar el que estava passant. El mur era una presa d'una **minicentral hidroelèctrica** construïda al riu Segre mateix. Les altres lludrigues, i la mare del lludrigot entre elles, devien ser a l'altra banda de la presa i no podien anar a buscar el lludrigot. La Driga estava molt i molt trista, no solament no podia ajudar aquell pobre lludrigot, sinó que no podria veure les seves companyes.

La Driga va tornar amb el lludrigot que ja dormia vetllat per la garsa, i li va explicar a la seva amiga tota la història.

-Aquests humans! -va quisejar-se la garsa-. No entenen res, però ja trobarem una solució, Driga.

-Si, quan la trobarem? Quan el lludrigot ja sigui gran i s'hagi oblidat de la seva mare? -va demanar la Driga.

La garsa no va saber què dir-li. Perquè no hi havia res a dir.
Arran del que havia passat, la Driga començava a recordar
la seva mare.

La mare, l'havia tinguda en una època qualsevol de l'any i el seu pare havia continuat el seu trajecte riu amunt. La Driga havia estat dos mesos dins la panxa de la mare i amb ella havien nascut dos germanets més. Però, al cap d'un any, la Driga i els seus germans es van separar de la mare, perquè ja s'havien fet grans i cadascú havia de començar la seva pròpia vida. És per això que la Driga no recordava la seva mare.

Van passar alguns dies, i la Driga no hi trobava cap solució. Una tarda que encara estava mig adormida, la garsa va veure uns moviments estranys al final del tram del riu, gairebé a tocar de la central. Eren tres bludrigues que s'acostaven nedant de pressa cap a on eren ells.

-Exac-tæc-tæc! -va fer la garsa, que no podia articular ni una paraula.

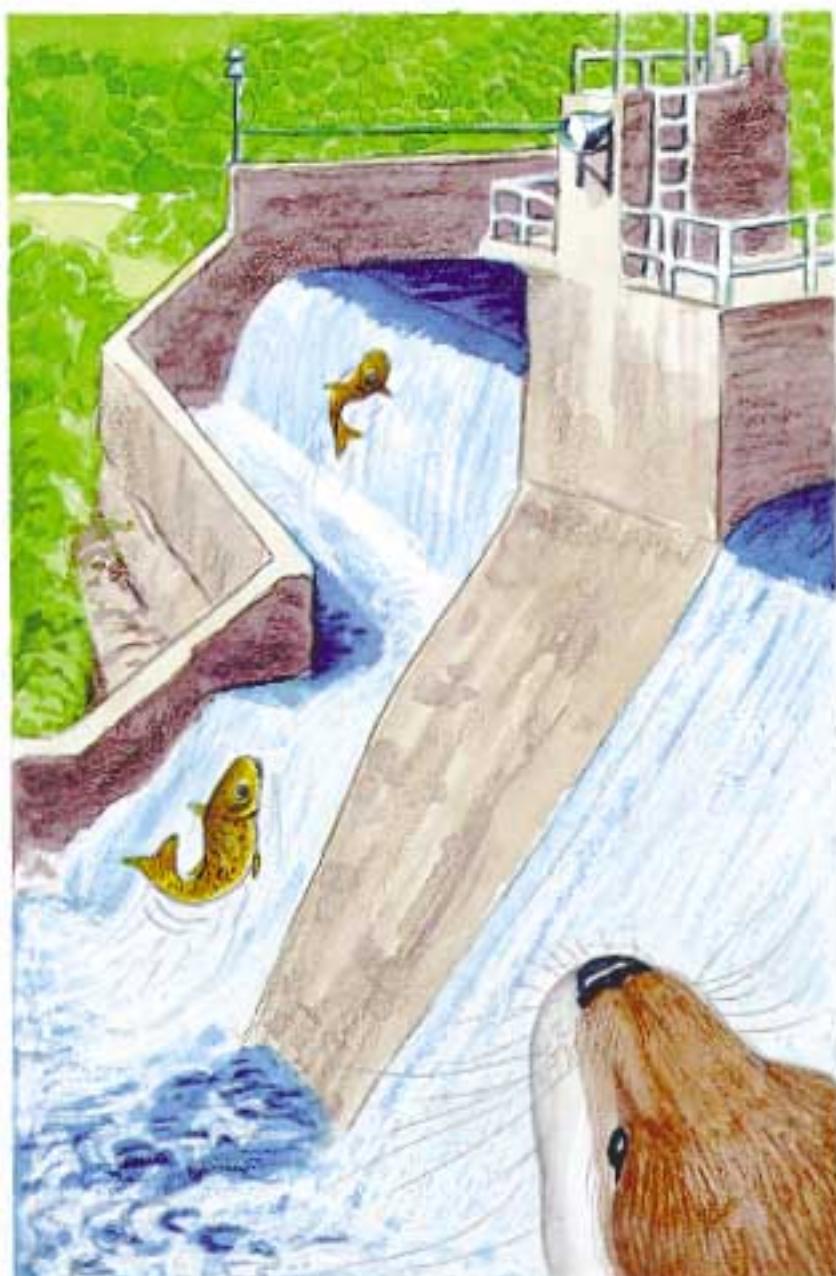

La Driga es va despertar i va veure les seves companyes. Eren la lludriga mare i dos lludrigots més. El lludrigot perdut va aixecar els ulls i, tot i les lleganyes, va veure la seva mare que de seguida el va agafar i el va començar a amanyegar i a tirar a l'aigua per jugar-hi. La Driga estava emocionada.

La llúdriga mare li va donar les gràcies per tot el que havia fet i li va explicar que els humans havien construït un pas perquè els peixos i les llúdrigues poguessin anar d'un costat a l'altre de riu. La Driga es va posar molt contenta i el llúdrigot se li va tirar a sobre per jugar amb ella.

-Ho veus? Tot s'ha solucionat, llúdrigot -va dir la Driga.
Escolta, per què em dius sempre **llúdrigot**? -va preguntar ell.

I la Driga li va explicar que aquell era el seu nom, tot recordant quin era l'objectiu del seu viatge.

La garsa i la Driga, contentes perquè el problema s'havia resolt, se'n van anar cap a nous paratges. Van deixar entrellaçat el Segre ben bé sota la serra confluència amb la Noguera Pallaresa, la qual obria un difícil camí entre la serra de Mont-roig i la serra Carbonera.

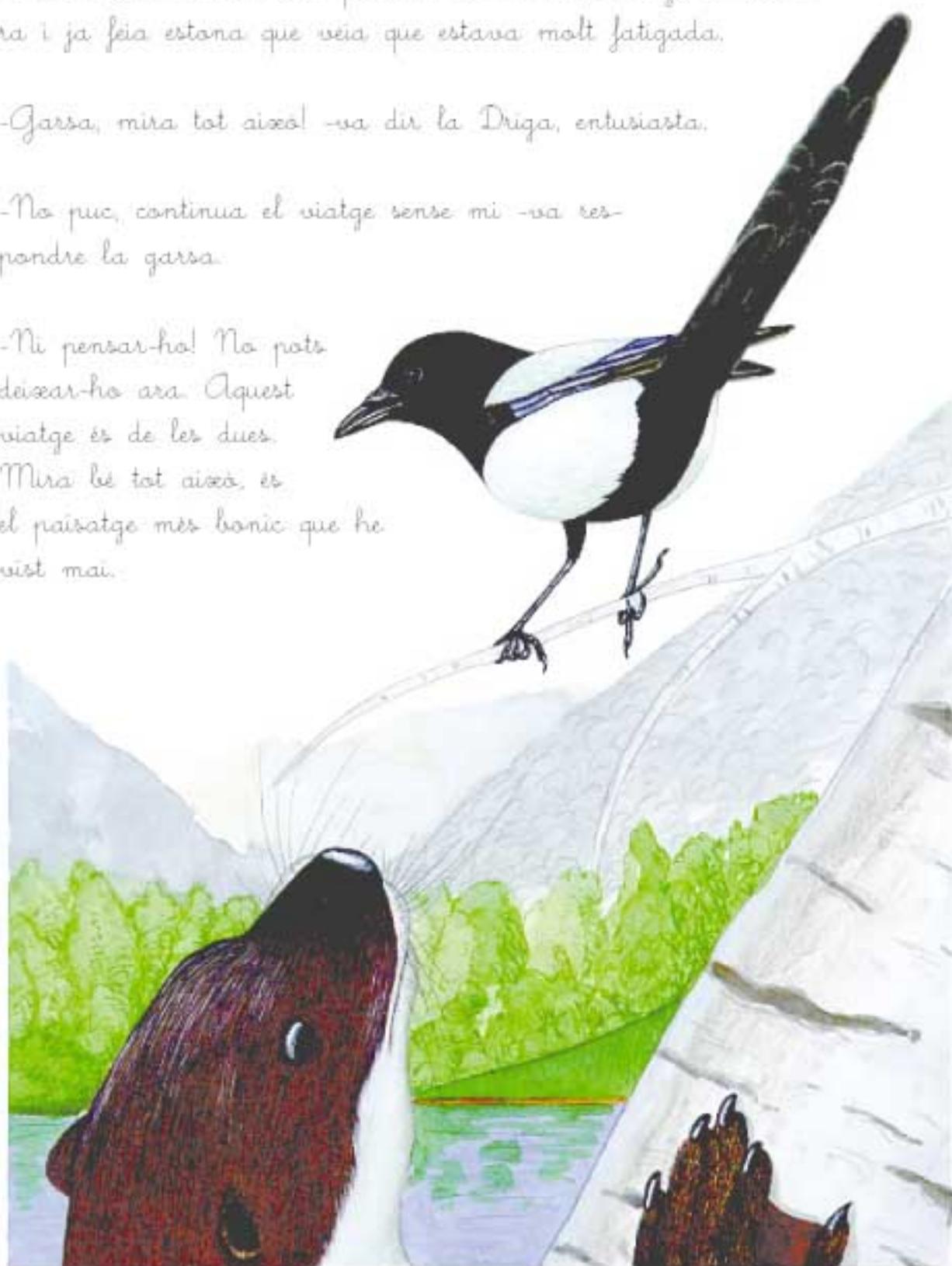

Xavien recorregut molt i molt tres de riu. Per això la garsa estava cansada, tant, que ja gairebé no tenia esma de volar. Se sentia esgotada i, sense dir res a la Driga, es va parar a l'ombra d'un arbre. La Driga va girar el cap i va veure que la garsa s'havia aturat. Tot el camí havia estat pendent de la seva amiga voladora i ja feia estona que veia que estava molt fatigada.

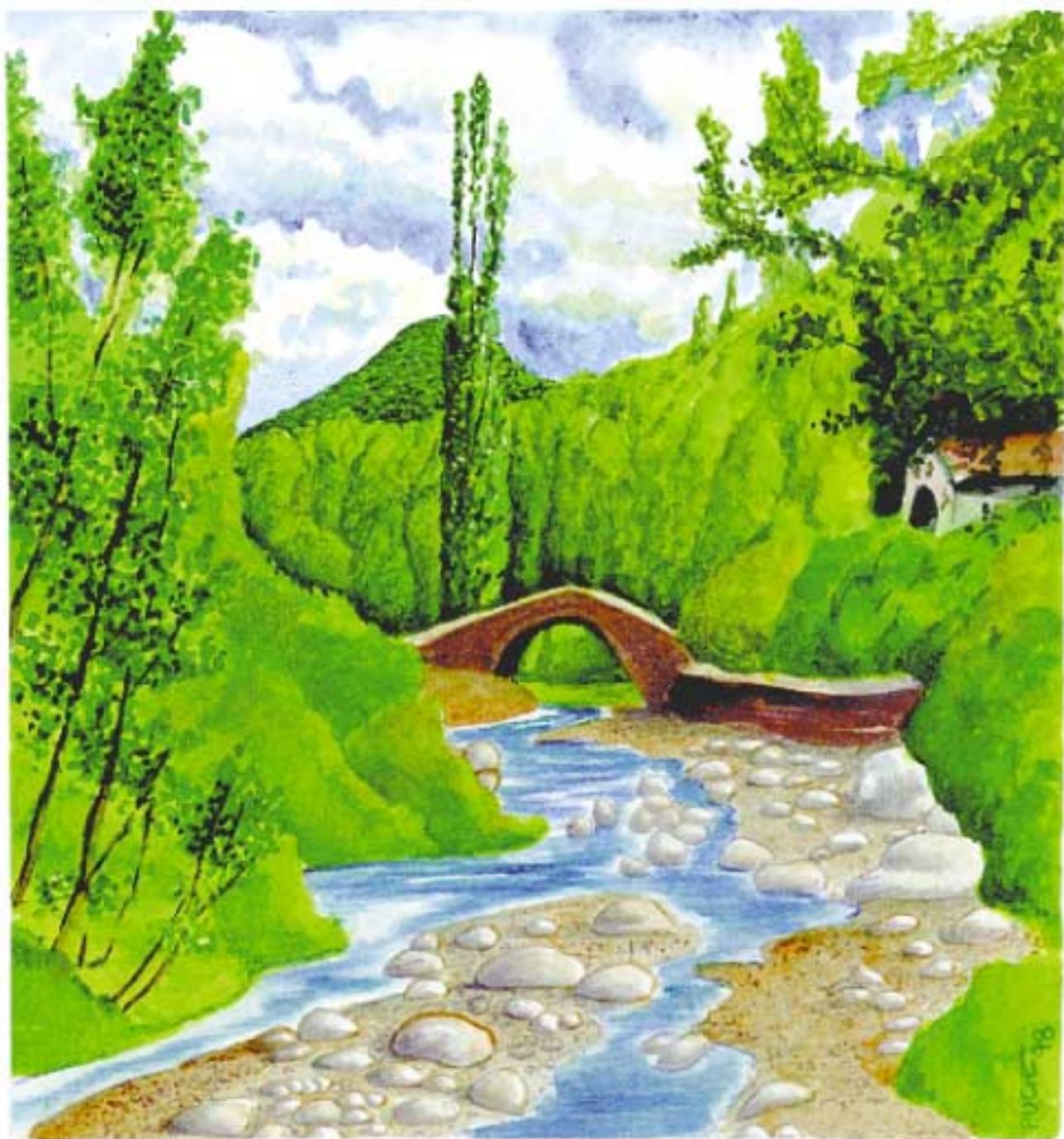
-Garsa, mira tot això! -va dir la Driga, entusiasta.

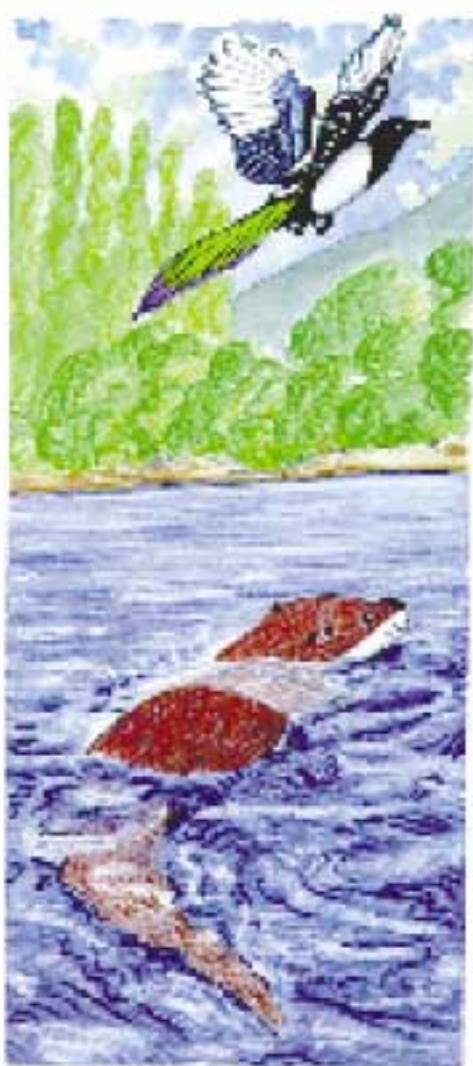
-No puc, continua el viatge sense mi -va respondre la garsa.

-Ni pensar-ho! No pots deixar-ho ara. Aquest viatge és de les dues. Mira bé tot això, és el paisatge més bonic que he vist mai.

I tenia raó. El riu travessava un túnel de vegetació, perquè el bosc de ribera arribava fins arran de l'aigua que s'entretenia en lents meandres. S'havia començat a fer de dia, les ombres es multiplicaven i els petits rafos de llum que s'escolaven pels forats que les fulles deixaven feien jocs de colors sobre l'aigua. La garsa va aixecar el cap i per un moment va oblidar el cant, la pintura, les ales cansades i tot el que l'amoïnava. Va tancar els ulls i va començar a sentir el xusineig del vent i l'embat agradable de l'aigua contra els marges.

Va tornar a obrir els ulls i va mirar cap amunt. L'arbre que la resguardava tenia l'escorça plena d'anelles horizontals que el feien pujar cap amunt fins a tocar les fulles platejades que es movien d'un costat cap a l'altre.

-Mira garsa -va dir la Driga- aquest arbre és un **àlber** i assembla a un **pollancre**, però les seves fulles tenen un costat verd i l'altre blanquinós. Te'n recordes? Hem d'explicar el nom de totes aquestes coses, i tu també ets has d'aprendre.

-Eexacl Eexacl
-us cridar la
garsa- Anem.
no perdem més
tempis!

La Driga es va sentir molt contenta i van continuar el viatge.

No gaire lluny d'on s'havien aturat, van trobar un toll on les aigües reposaven una mica més tranquil·les. Els pòllançers i àlbers guardaven els límits del toll i les **papallones** ampliaren l'empedrat irregular de la riera del riu. Eren a l'època de l'aparellament. La Driga, juganera, va posar el morro entre tot aquell munt de coloraines. Les papallones van sortir en un rebombari que es va escampar formant un suau remolí de colors. La Driga i la garsa s'ho miraven fascinades.

El toll era format per petits braços d'aigua que anaven i venien del camí que marcava el riu. La Driga va nedar per un d'aquests braços i, al fons, li va semblar veure un cau igual que el seu, s'hi va acostar a poc a poc i, quan va ser dintre, es va adonar que era buit. Potser hi havia viscut alguna lludriga, però ara estava abandonat. El sol ja era insuportable per a la Driga i va decidir aprofitar el cau i posar-se a dormir. La garsa es va quedar descansant a fora.

-Fora, fora, fora, fora! -va sisclar algú-. fora d'aquí intrus, qui ets?
Què fas aquí?

La Driga va fer un bat, es va donar un cop contra el sostre del cau i va sortir disparada cap al riu, on l'aigua la va despertar. Quan va treure el cap, poruga, per sobre el riu, tot era fosc. La nit havia arribat sense avisar i alguna cosa es movia davant seu. -Hola... -va dir, temorosa-, no et vull fer mal, vull ser amiga teua...

De lesombres i el negre del bosc va aparèixer una gran llúdriga. Era imponent, aixecava el cap amb orgull i semblava més important que la resta de llúdrigues que havia vist. Va mirar la Driga amb arrogància i li va preguntar:

- Ho repeteixo, què fas aquí? I, sobretot, què fas dins del meu cau?
- Ets una llúdriga! Jo també!
- Això ja ho veig, sóc vell però no tant -va acusar la llúdriga.
- Ho saps? Que bé! Mira jo...

I la llúdriga li va començar a explicar el motiu del seu viatge i tot el que els havia passat. A poc a poc, aquella llúdriga grossa i arrogànt va anar canviant el seu posat de senyor. Quan la Driga va acabar la seva narració,

la llúdriga vella ja se
la mirava amb ulls
tendres.

-Driga, jo soc el Savi. Tinc molts anys i he viscut a molts d'aquests llocs que m'expliques. Em portes molts records, però tots no són bons. Fa molts anys, Catalunya era plena de lladriques. Els nostres avantpassats vivien en uns paratges molt més lliures que els que ens ha tocat de viure a nosaltres. Vivien bé, ja ho crec... Però ràpidament els humans van començar a pensar-se-les per acabar amb aquesta tranquil·litat.

Les contrades es van ampliar de llegendes que deien que ens ho menjavem tot. Ens van començar a perseguir per molestar els pescadors, de fet, per menjar-nos els peixos que els pescadors creien que havien de ser per a ells; ens cacaven per aconseguir la nostra pell.. de vegades em fan riure, aquestes històries -explicava el Savi mentre la Driga i la garsa, amagada rera una branca, escoltaven atentament.

-Fa uns quants anys, els boscos i rius an vivintem van començar a canviar.

Catalunya s'omplia de fabriques i de **contaminació** que va fer emmalaltir les nostres companyes, els va destrossar els hàbitats i va trencar les famílies separant-les amb murs i carreteres que impedien que passessin d'un riu cap a l'altre.

La Driga va recordar el pobre lludrigot, però no li ho va explicar al Savi per a ell seria massa trist pensar que algunes coses encara no havien canviat.

- Mescoltes, petita? -va dir el Savi a la Driga.
- Si, si, i tant! m'impressiona molt tot això.
- Ai, si, filleta, es molt dur -el Savi s'entristia mentre explicava la història-. La contaminació no només ens afecta a nosaltres. També als peixos que mengem i al menjar dels peixos. Però ultimament em sembla que els temps canvien. He estat xafardejant i sé de bona tinta que hi ha un grup d'homes i dones que volen ajudar-nos. Han començat a vigilar i educar la gent perquè no contamini els rius i no deixen que ens matin ni ens persegueixin. Som poques les que quedavem per aquestes terres. Però ells s'han preocupat de facilitar les coses perquè cada cop en siguem més. Si, jo no ho veuré, però d'aquí uns anys tornarem a ser moltes lludrigues. Tu si que ho veuras, petita!

La llúdriga Savi havia viscut als **aiguamolls de l'Empordà** on ara no quedava cap llúdriga, però els humans que volien ajudar-les hi havien portat llúdrigues d'altres llocs de la Peninsula. Aquests humans eren ajudats per moltíssims nens i nenes de l'Empordà, del Pla de l'Estany i de la Garrotxa, que s'havien unit per netejar els rius en uns grups que portaven el seu nom: **Els grups llúdriga**! Pero el Savi va dir a la Driga que no es feien gaires il·lusions d'arribar als aiguamolls. Perquè tota aquella gent que es movia per ajudar-les ho feia el millor que podia, però encara faltava molt de temps perquè una llúdriga pogués anar d'una banda a l'altra de Catalunya sense trobar-se amb entrecanvis insuperables.

A poc a poc, s'aniria aconseguint que més i més companyes poguessin viure per aquestes terres. Ell ja sabia de bona tinta que actualment vivien més de vint lludrigues als aiguamolls de l'Empordà i a les conques dels rius

Muga i Fluvia.

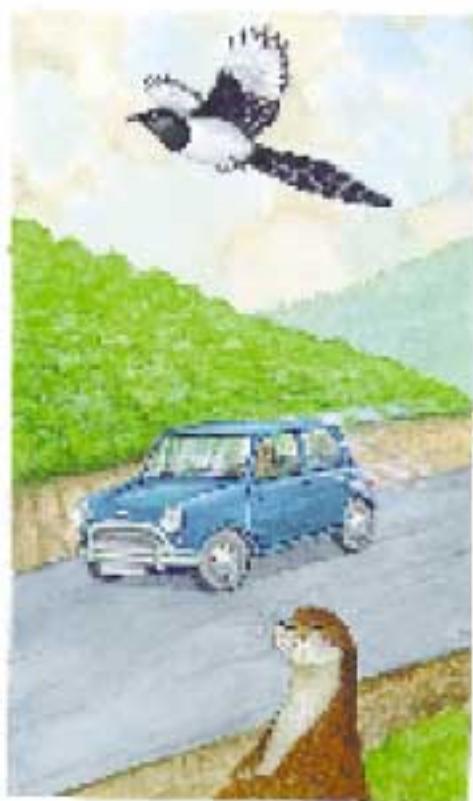
La Driga somniava igualment amb arribar als aiguamolls i veure les lladriges amigues i jugar amb elles. Es va acomiadar del Savi i va emprendre el viatge riu amunt. Mentre nedava, encara recordava les paraules del Savi que descrivíen les llacunes i maresmes de l'Alt Empordà, amb aigües càlides prop del mar. Gairebé podia notar el clima mediterrani i veure els **oms i freixes** al llarg del riu Muga.

Pero no podia parar de pensar en tot el que el Savi li havia explicat. Li donava voltes i voltes i... on era la garsa? La Driga la va cridar i finalment va aparèixer entre els arbres:

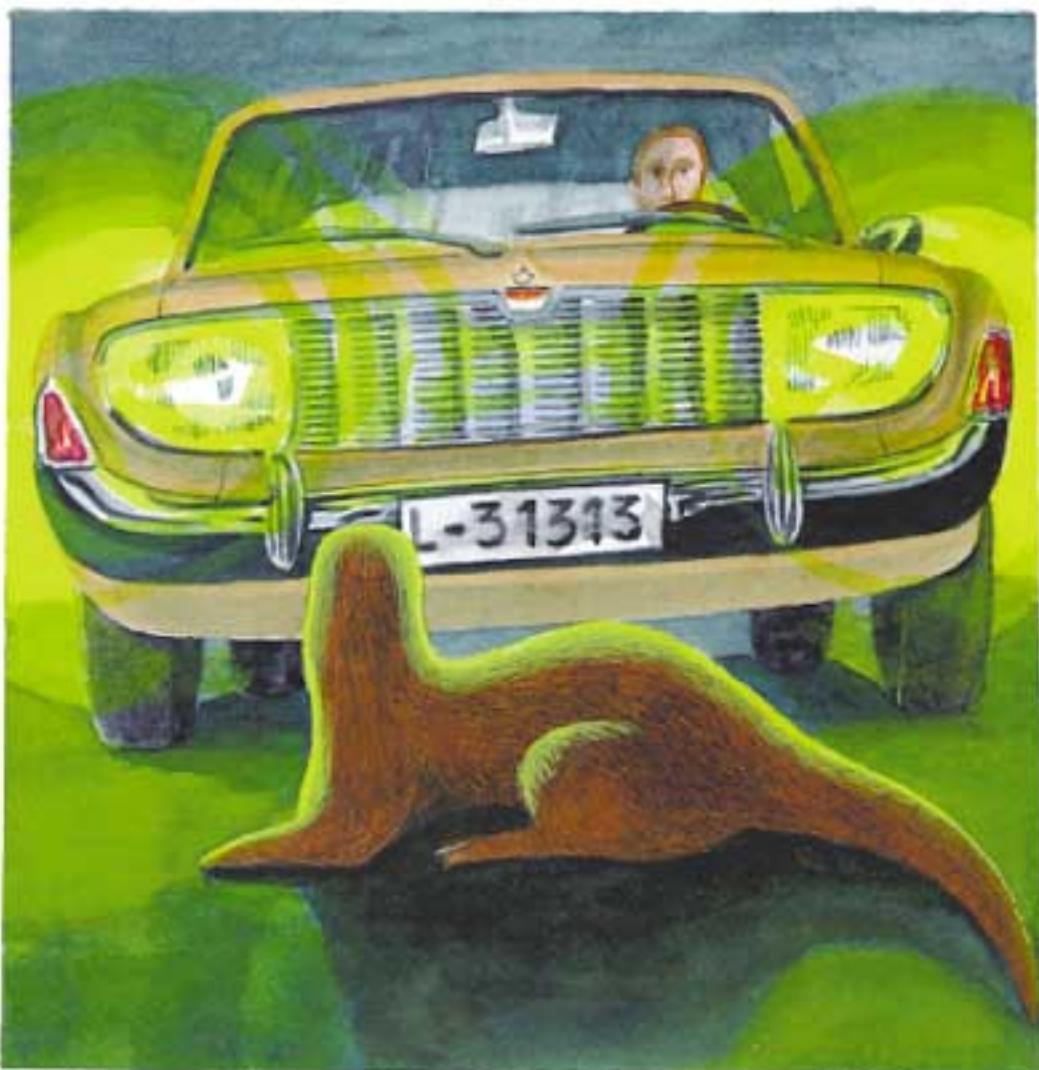
-On eres, caralot? - li va preguntar la Driga.
-Darrera un arbre. He sentit el que el Savi t'explicava - li va dir la garsa -; segur que els humans us ajudaran, no et passis trista...

Van continuar el viatge en silenci. Van arribar a un gran mur que ja no els deixava avançar més. Era la presa del **pantà de Sant Antoni**, prop del poble de Tremp, al Pallars Jussà.

Van decidir sortir del riu i continuar per terra. Van arribar al peu d'una carretera. La garsa va volcar per sobre els cotxes.

La Driga, quan va trobar el moment, va començar a creuar la carretera i, de sobte, uns llums se li van tirar a sobre i un cop fort la va estabornir i tot era dolor...

-Mira, sembla que comença a despertar-se -deia una veu agradable.
Hola, llúdriga, com estàs? Tranquilla, aquí et curarem.

La veu continuava parlant i ella se sentia el cos adolorit. Un cotxe l'havia atropellada en passar la carretera. L'havien portada a l'hospital de les llúdrigues, el **Centre de Reproducció del Pont de Suert**, on curaven totes les llúdrigues ferides.

PUPETAS

Va aixecar una mica el cap i va veure la garsa a través del vidre. La garsa havia patit molt per la Driga. Ara estava més tranquilla de veure-la, però no sabia si es troava bé del tot. Quan l'home que cuidava la Driga va sortir, la garsa va entrar de pressa dins la caseta. Portava un objecte brillant al bec que va posar al coll de la Driga.

- Hola, amiga garsa! Me n'alegra molt de veure't! -va dir la Driga.
- Jo també, t'he portat això, t'agrada?

Era un vidre d'ampolla que havia quedat polít per la força del riu.
Semblava una pedra preciosa.

- Si, m'agrada -va dir la Driga.

- Ja sé a què em dedicaré: seré joiera -va dir, contenta, la garsa; sempre veig les coses brillants i les agafo amb el bec. He pensat que puc gravar-hi el nom de les coses, i així tothom sabrà com es diuen els arbres i els rius i els ocells...

La garsa somniava amb tot el que faria, mentre la Driga començava a adormir-se un altre cop. Quan la Driga es recuperés, segurament la tornarien a la seva terra d'origen, o potser la deixarien allà mateixa. No ho sabia, ara sabia moltes coses i segur que, quan estigués bona, continuaria explicant a tothom el nom de les coses, del riu Ebre, del Segre, de la Noguera, de la Muga, del Fluvià, dels Aiguamolls de l'Empordà, de la mar Mediterrània i d'aquesta terra, Catalunya.

QUÈ POTS FER TU PER AJUDAR LES LLÚDRIGUES?

- Col·labora en les plantades populars o recollides d'escombraries que es facin planificadament en els rius..
 - Demana als teus pares que vagin poc a poc per les carreteres properes als rius o alguamolls, sobretot si és de nit, per evitar atropellar una llúdriga.
 - Recorda que no has de menjar peixos petits ja que esdevindran, un cop adults, un dels plats preferits de la llúdriga.
 - Explica als teus amics aquesta història de manera que puguin col·laborar amb tu per aconseguir uns rius nets i plens de vida.
-

ADRECES ÚTILS

Oficina d'Informació Ambiental

Departament de Medi Ambient
Generalitat de Catalunya
Correu electrònic: wsia@correu.gencat.es
Web a Internet: www.gencat.es/mediamb
Av. Diagonal, 525
08029 Barcelona
Tel. 934 445 000

Direcció General del Medi Natural

Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca
Gran Via de les Corts Catalanes, 612
08007 Barcelona
Tel. 933 046 700

Associació d'Amics del Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà

El Cortalot
17486 Castelló d'Empúries
Tel. 972 454 672

Centre de Llúdrigues d'El Pont de Suert

Carretera de Poble de Segur, s/n
25520 El Pont de Suert
Tel. 973 690 264

Parc Zoològic de Barcelona

Parc de la Ciutadella, s/n
08003 Barcelona
Tel. 932 256 780

Generalitat de Catalunya

Amb la col·laboració de:

